

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2019-952

10.12.2019

Frende Skadeforsikring AS

Rettshjelp

Tvist med kommunen om manglende godkjenning som fostermor – yrke/ervert? – økonomisk interesse?

Kommunen fattet vedtak om at sikrede ikke var personlig egnet som fostermor, og hun fikk på denne bakgrunn avslag om å bli fosterhjem for barnet hun var besøkshjem for. Sikrede ønsket en nærmere begrunnelse for vedtaket og krevde i utgangspunktet vedtaket kjent ugyldig. Den del av saken som gjaldt vedtakets ugyldighet ble avvist slik at sakens sentrale tema videre ble oppreisning for ikke-økonomisk tap. Selskapet avsto rettshjelpdekning for tvisten med henvisning til at den hadde sammenheng med sikredes yrke/ervert og subsidiært at sikrede ikke hadde noen økonomisk interesse i tvisten. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde noen økonomisk interesse i tvisten og at tvisten derfor var unntatt rettshjelpsdekningen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om rettshjelpdekning for tvist mot kommunen vedrørende manglende godkjenning som fostermor.

Sikrede har rettshjelpforsikring som ifølge vilkårenes pkt. 9.1 omfatter rettshjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson.

Av pkt. 9.3 fremgår hvilke tvister som ikke er omfattet:

1. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller ervert

(...)

8. Tvist om erstatning etter Skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5b (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).

9. Tvist som gjelder forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når klageadgangen er fullt utnyttet.

Av pkt. 9.4 fremgår:

Frendes ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes økonomiske interesse i saken

Sikrede er i tvist med kommunen vedrørende manglende godkjenning som fostermor. Barneverntjenesten kom til at sikrede ikke var personlig egnet som fostermor, og hun ble derfor ikke godkjent som fostermor til barnet hun hadde vært besøkshjem for.

Sikrede tok ut stevning med påstand om å kjenne vedtaket om manglende godkjennelse som fostermor ugyldig. Det er opplyst at det også ble lagt ned påstand om oppreisningserstatning og sakskostnader. Den delen som gjaldt vedtakets ugyldighet er avvist, og saken gjelder derfor spørsmålet om oppreisning for ikke-økonomisk tap som følge av skade fordi kommunen evt. kan bebreides for ensidig saksutredning, krenkende uttalelser og krenkelse av privatlivets fred.

Sikrede søkte om rettshjelpdekning første gang i april 2018. Selskapet avviste ansvar fordi tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv er unntatt. I mars 2019 ba advokaten om en ny vurdering. Sikrede har vært i fullt arbeid i sin stilling i S. kommune, og skulle kun motta godtgjørelse av utgifter for vervet. Det var ikke meningen at sikrede skulle ha lønnet arbeid som fostermor (forsterket fosterhjemsplassering).

Selskapet har opprettholdt sitt standpunkt.

Sikrede krever dekning for rettshjelpgifter og avviser at tvisten har slik sammenheng med sikredes yrke eller erverv at unntaket kommer til anvendelse. Sikrede skulle ikke motta lønn som fostermor, kun utgiftsgodtgjørelse, og sikrede var i full jobb utenom. Saken har økonomisk verdi i form av kostnader knyttet til søksmål og gebyr for rettslig behandling i førsteinstans. Forsikringen omfatter utgifter til rettshjelp, og det er ikke krav til tvistesum. Saken gjaldt blant annet forvaltningsvedtak og klagemuligheter er utnyttet.

Selskapet avviser ansvar og viser til unntaket for tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv. Det er ikke avgjørende om arbeidet er lønnet, men det legges til grunn at det ligger et avlønningselement i arbeidsoppgave som fostermor. Selskapet anfører subsidiært at tvistespørsmålet ikke har noen økonomisk verdi, og at tvisten derfor er unntatt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpdekning for tvisten mot kommunen.

Ifølge vilkårene er selskapets ansvar begrenset til den antatte verdien av sikredes interesse i saken. Sikredes interesse i saken gjelder den underliggende tvisten, som er rett til å være fostermor. Sikrede har forklart at dette vervet ikke gir avlønning, kun dekning for utgifter. I så fall har tvisten ingen økonomisk interesse og er unntatt fra dekningen.

Sikrede anfører at det er kostnader knyttet til søksmål, herunder rettsgebyr. Det er imidlertid den antatte verdien (økonomiske interessen) i den underliggende tvisten som er avgjørende, ikke utgifter til rettsgebyr og juridisk bistand (som kan påløpe i enhver tvist).

Nemnda peker for øvrig på at vilkårenes pkt. 9.3.8 sier at forsikringen ikke dekker tvist om erstatning etter Skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5b (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred). Etter det opplyste har tvisten utviklet seg til nettopp å gjelde disse temaene. Denne delen av saken vil således uansett være unntatt dekning.

Sikrede anfører at vilkårenes pkt. 9.3 nr. 9 annen setning vedrørende dekning for tvist som gjelder forvaltningsvedtak når klageadgangen er fullt utnyttet må gå foran vilkårenes pkt. 9.4 vedrørende økonomisk interesse. Det har en ideell verdi for sikrede å få en begrunnelse for vedtaket, og selskapet kan ikke avslå dekning for tvisten med mindre det er spesifisert i forsikringsavtalen at tvist om forvaltningsvedtak om ideelle verdier ikke omfattes av dekningen.

Nemnda kan ikke se noe grunnlag for at vilkårenes pkt. 9.3 nr. 9 andre setning må gå foran pkt. 9.4. Vilårene må leses i sammenheng, og det følger direkte av vilkårenes pkt. 9.4 at selskapet ansvar "er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske interesse i saken".

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hanne Sofie Nøklegaard (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).